

NOTES FROM UNDERGROUND

curated by Charles Moore & Alex Radu

/SAC
@MALMAISON

Justin Baroncea
& Cristian Matei
Ioana & Matei Branea
Nicolae Comănescu
Suzana Dan
Angela Ellsworth
Geo-social Analytics Lab
Vadim Ghirda
Dimitrie Luca Gora
Mihai Iepure Górski
& Katia Pascariu
Ruxandra Gubernat
Dragoş Lumpan
Agnieszka Polska
Ana Prvački

Tomas Rafa
Oliver Ressler
Ioana Maria Sisea
Federico Solmi
Levan Songulashvili
Jonas Staal
Mircea Suci
Nadya Tolokonnikova
(Pussy Riot)
Trinkova
Codrin Unici
Marco Verhoogt

exhibition & graphic design

Justin Baroncea
Maria Ghement
Alexandra Müller

SAC team:

Andreea Chircă
Iulian Cristea
Lidia Dobrea
Anne Lolea
Elena Maxemciuc

17.04 - 25.05
CALEA PLEVNEI 137C
@SAC MALMAISON

CHARLES MOORE

ÎNSEMNĂRI DIN SUBTERANĂ

Sub ordinea de suprafață se află un curent subteran de instabilitate. Civilizația este o reprezentație, un construct fragil, susținut prin împărtășirea unor iluzii, obișnuințe și necesități. Cu toate acestea, imediat sub exteriorul său lustruit pulsează o altă lume, una a instinctelor brute, a deziluziei și subversiunii. Inspirată din „Însemnări din subterană”, de Dostoievski, expoziția aceasta urmărește să dezvăluie tensiunile dintre sinele civilizată și omologul său îngropat, dintre constrângerile sociale și forțele primare pe care acestea încearcă să le suprimă.

Prezentată în două părți ce oglindesc structura cărții, „Însemnări din subterană” invită artiștii să exploreze peisajele psihologice și politice existente sub pelicula subțire de control. Este un spațiu pentru ruptură, contradicție și revelație, acolo unde arta devine teren pentru excavații. Prin artă dezgropăm ce este ascuns, suprimat sau șters în mod deliberat.

Expoziția privește structurile pe care le numim civilizație drept nimic mai mult decât iluzii ale permanenței. Instituțiile promit stabilitate, însă istoria este o litanie a colapsului lor inevitabil. Ce se întâmplă când măștile acestea alunecă? Când ficțiunile încurajatoare legate de ordine și progres sunt demascate drept fragile și trecătoare? Această temă face apel la lucrări care incorporează estetica ruinei, fie ea sub formă de structuri fracturate, impermanență delicată

sau suprafețe ce poartă greutatea timpului. Face apel la artiști pentru a explora dualitatea dintre sinele public și cel privat, pentru a crea compoziții și metafore vizuale care acoperă și descoperă, pentru a captura momentul exact în care stabilitatea se fracturează și haosul se strecoară prin fisuri.

A exista în subterană înseamnă a exista în opoziție. Reprezintă, simultan, un refugiu și un act sfidător de rebeliune. Este locul din care exilații și nevăzuții își adună forțele, acolo unde disidența mocnește și se amplifică. Subterana nu este doar un spațiu fizic, ci și unul psihologic și politic, o lume a narațiunilor ascunse și forțelor nevăzute, dar și una plină de conflicte interne, paranoia și izolare. Artiștii pot reconcepe subterana drept metaforă, fie ca tunel, labirint sau spațiu restrâns care comunică cu lumea interioară. Prin construcția straturilor de imagine în cadrul lucrării lor, secrete dezvăluite doar sub o privire mai atentă, sau prin examinarea corpului însuși ca recipient de istorii nespuse și sfidare tăcută în fața normelor societale, în respectarea cărora ne-am complăcut.

Civilizația este un act de represiune, un spațiu în care instinctele noastre intră inerent în conflict cu structurile societale. Pretinde ordine, rafinament și control, dar sub suprafață se află sinele primar, așteptând să apară. Freud susținea că aceste porniri instinctuale, odată reprimite, erup în violență. Ce se întâmplă când tensiunea aceasta își atinge limita? Artiștii explorează marcaje gestuale brute, texturi nefinisate care refuză rafinarea și acte viscerele de creație ce reprezintă atât luptă, cât și eliberare, un spațiu care reflectă contradicția dintre controlul autoritar și

acțiunea individuală. Figuri-hibrid estompează limita dintre uman și bestial, servind drept simboluri ale eroziunii sinelui civilizat, în timp ce lucrări cu caracter performativ pun în scenă negocierea constantă dintre constrângere și capitulare.

Puterea nu este nicicând mai insidioasă ca atunci când este invizibilă. Supravegherea, cenzura și propaganda sunt instrumentele unei lumi care urmărește să controleze nu doar corpul, ci și memoria și adevărul însuși. Prin interogarea ascensiunii totalitarismului, artiștii combat violența tăcută a ștergerii și distorsiunea realității prin limbaj și media. De la monitorizare și manipulare până la rescrierea integrală a istoriei, aceștia imaginează modurile prin care puterea este întrebuințată pentru a-și autosusține existența. Lucrări bazate pe text abordează teme precum cenzura, omisiunea și fragmentarea comunicării. Lucrări digitale oglindesc erorile și distorsiunile propagandei. Cine controlează narațiunea și cine e șters din istorie? Prin lucrările lor, artiștii dezgroapă mecanismele de control și revendică vocile care au fost suprimate.

„Însemnări din subterană” perturbă și iluminează totodată, pe măsură ce descojește straturile de iluzie care ne protejează de adevăruri inconfortabile. Trebuie să pășim în spațiul interstițial în care identitatea, puterea și instinctele se ciocnesc. Prin material, concept și formă, acești artiști, folosind o varietate de mijloace, împlinesc rolul unor excavatori care dezvăluie fracturile de sub tălpile noastre și vocile care răsună dedesubt. Să fie acesta un act de dezgropare. Să fie aceasta o invitație să coborâm.

ALEX RADU

PRE/TEXT: DESPRE/DIN SUBTERANĂ

Part.1 - Despre context. Confesiunea unei ignoranțe.

În ultimii ani, credeam-speram că luptăm să evoluăm ca societate într-o direcție mai bună. Ori cel puțin în anumite părți din lume, la anumite niveluri - nu vreau să-mi asum (aroganța) să vorbesc pentru toată societatea, sau de a considera pentru aceasta care ar fi o direcție mai bună, ci să îmi mărturisesc vulnerabilitatea. În jurul nostru apăreau și se impuneau discursuri din ce în ce mai multe și mai profunde despre diversitate și egalitate, despre promovarea și recuperarea istorică a acestora, despre recontextualizări necesare care să aducă un "disclaimer-frame" alături de opere/ simboluri/ monumente și valori care provin din vremuri cu gri-urile lor (patriarhale, colonialiste), despre o lume în care învățăm să îmbrățișăm în compoziție diferențierile (diversitățile) care ne îmbogățesc ca societate.

Capitalismul și neoliberalismul îmi păreau forțate să-și accepte treptat limitele și apusul și să permită apariția unor politici mai echitabile și sustenabile în toate domeniile care ne guvernează. Părea că acceptăm că nu mai avem nevoie de utopii sau de narative unice care să angreneze părți semnificative dintr-o societate. Și toate astea, chiar dacă vedeam în continuare că anumite inegalități sociale se adâncesc și linșaje - războaie nedrepte - izbucnesc ca vulcanele adormite, chiar dacă vedeam și coexistența în societățile moderne a mofturilor conservatoare. Îmi păreau

doar un “curent subteran” de polarizare față de o direcție generală progresistă.

Și totuși, pe fundalul frustrărilor, angoaselor, eșecurilor, îngrijorărilor multora, justificate, pe fondul ignoranței/iresponsabilității reprezentanților politici la nevoile sociale, al faptului că sistemul actual își bazează proiecția succesului pe succesul de până atunci/acum, pe fondul eșecului sistemului educațional, acest “curent subteran” s-a amplificat și a devenit un mare val reacționar. Un tsunami. Care a fost instrumentat prin discursurile populiste. Ca dinamică, ar putea să semene cu ceea ce se întâmplă uneori și în oricare din noi.

Part.2 - O serie de expoziții dezvoltând (dez)iluzii

Ne imaginăm o serie de expoziții interconectate ca o explorare subiectivă și colectivă, chiar despre reacțiile noastre (cu tot avantajul de emoții și gânduri, respectiv exteriorizările acestora) și ce putem face noi ca persoane în-fața-și-în-mijlocul acestei perioade din ce în ce mai tensionată, când se de/re-construiește/definește modul cum arată democrațiile și valorile (comune) în societate. Ce putem face noi ca actori din scenele-lumile artelor (artiste, artiști/ curatoare, curatori/ șamd.) cu puterea noastră relativă de “a schimba lumea prin artă”, fără să devină propagandă.

În comunicarea de masă de tipul propagandei și manipulării, apar un scop și o strategie de comunicare bazate pe identificarea și specularea populistă, eficientă, a “curentului subteran” al dez(-)iluziilor, nemulțumirilor, al frustrărilor (dealtfel, din păcate, justificate în sine). O strategie cen-

6

trată pe vânzarea unei noi iluzii, cumpărată cu liste (negre) de dușmani.

Spre deosebire de propagandă, arta și experiența (imprevizibilă a) artei (deși folosește și iluzie) sunt catalizatoare pentru cunoașterea și crearea de cunoaștere individuală/colectivă, pentru căutarea adevărului, dincolo de un mesaj direct textual.

Sigur, arta poate dezvălui discrepanța dintre imaginea realității și realitatea însăși, lăsând un câmp nelimitat pentru libertatea de interpretare individuală și căutarea adevărului. Interpretarea unei lucrări/imagini (și, deci, a unei iluzii) presupune și intuirea adevărului ascuns în ea.

Iar în artele vizuale (contemporane) nu este vorba doar despre lingvistică, ci și despre "meaningfulness"-ul lor în înțelegerea vieților și anxietăților noastre în timpul unui Prezent care devine, în evoluția sa rapidă, imprevizibilă și continuă, la fel de incomprehensibil precum un hiperobiect -chiar și dacă am încerca să facem o radiografie a momentului și ne-am uita la ea ca la o imagine-instalație-expoziție multifacetată, dezvoltând (dez/)iluzii, într-un muzeu.

Dar poate fi arta (și expoziția) un instrument în lupta împotriva manipulării/propagandei populiste?

Un vaccin?

Un antidot?

Pentru cine?

Part.3 – Despre scenă (și design de expoziție)

Iresponsabilitatea și ignoranța au făcut loc unor lideri

7

care se comportă și vorbesc ca niște “nebuni” și vor să ne înnebunească și pe noi, personaje din desene animate cu mințile pline de desene animate (de groază): o mare arenă de teatru-circ (politic) tip reality-show predesenată cu hoarde uniform(-)izate de steaguri național(ist)e, care explodează din politic și ne amenință ori acaparează existența, viața socială și personală. Expoziția și spațiul expoziției pot fi o scenă dramatică, tensionată, întinsă între această arenă și viața interioară, cu gândurile, emoțiile și visele noastre, ale celor care participăm.

JUSTIN BARONCEA & CRISTIAN MATEI

PUNCT DE VEDERE

2025

3 trepte din grinzi de molid - 200 × 200 mm
podest de TEGO de 20 mm - 600 × 700 mm
front de tego de 20 mm - 1250 × 2160 mm
pâlnie vizor PLA - 280 × 70 × 280 mm
grund alb - două cutii 50 ml
vopsea roșie pentru lemn - o cutie 500 ml

Studio Radio - centrifug - punct urban a cărui producție se difuzează către utilizatori împrăștiați în teritoriu.

Turn Clopotniță - centripet - punct urban a cărui producție adună utilizatori împrăștiați în teritoriu.

Vizor de tranziție de la cerc la dreptunghi care decupează juxtapunerea în peisaj a (car)casei Radio și a Clopotniței.
Radio cu Clopot.

Efect vizual cu tematică auditivă în absența. Șantier în proces de finalizare insinuat pe după ruina unui șantier nefinalizat; perceptibilă de pe trei trepte și-o gaură în panou de TEGO.

Radio fără sunet cu deșteptător auriu fără sunet (deocamdată). Pe fond roșu. Radio Bell.

JUSTIN BARONCEA

Justin Baroncea din 2009 reciclează obiecte disparate, fragmente de tehnologie ieșită din uz și componente de aparate electrice pe care le transformă în OZN-uri aparent utile. În 2015 a publicat o carte despre iepuri și sateliți agățați de tavan, și în 2021 o carte despre spumă, sârme și difuzoare cu boxe de carton și veverițe care cântă la pian.

CRISTIAN MATEI

Arhitect de interior cu background în sociologie, abordează spațiul atât interior cât și exterior cu grijă față de contextul social și ecologic și se concentrează asupra intervențiilor urbane temporare și a instalațiilor artistice prin reutilizarea unor resurse recuperate și a materialelor reziduale. Recuperarea și reintegrarea unor elemente rezultate din procese tehnologice diverse și structuri dezafectate îi oferă oportunitatea de a reinterpretă și modela spațiul pentru a atrage atenția asupra unor probleme sociale precum lipsa spațiului public adaptat la necesitățile și scara omului sau risipa de materie primă și producția continuă de deșeuri.

IOANA & MATEI BRANEA

JURNAL

2025

triptic, tehnici diverse

A. World Problems - 100cm/45cm, mixt media (colaj, tuș, cerneală și pix pe hârtie)

B. Lalea - 21cm/21cm acuarelă pe hârtie

C. BOOM! - 29,5cm/21cm, mixt media (acril și tuș pe hârtie)

Tripticul este un răspuns la invitația de a participa în expoziția SAC: Notes From Underground și reprezintă un dialog intim între jurnalele artiștilor/frați Ioana și Matei Branea din perioada halucinantă care a început de la alegerile din SUA nov 2024 și se continuă prezent. Este prima lucrare colaborativă a celor doi artiști.

Tripticul reunește a) un desen colaj în care Matei juxtapune caricatura trimisă Ioanei ca invitație de a face o lucrare împreună și două pagini extrase din jurnalele celor doi din perioada noiembrie-decembrie 2024, b) o acuarelă ce face parte dintr-o serie de lucrări recurente pe tema lalelei, începute de Ioana cu ani în urmă, după decesul tatălui lor, c) un desen realizat de Matei în decembrie 2024 cu personajul său emblematic (alter-ego) Omulan, ca reacție directă la evenimentele post-electorale din SUA și România.

IOANA BRANEA

Ioana Branea a absolvit UNArte București la specializarea pictură în 2008 și este preocupată de arta plastică, mediul ei favorit de exprimare fiind pictura. O personalitate complexă și rezistentă la compromis a avut prezențe sporadice în expoziții de grup și se luptă cu un blocaj artistic de lungă durată.

MATEI BRANEA

Matei Branea este un artist polivalent, realizator de filme de animație, grafician și autor de benzi desenate. Stilul său se caracteriză prin umor negru, brutal, (auto)ironie erotică și sarcasm. Lucrările și filmele sale a fost expuse, publicate sau difuzate de la București la Tokyo, New York, Londra, Paris și Berlin.

NICOLAE COMĂNESCU

CERUL ÎNSTELAT DEASUPRA NOASTRĂ (I & II)

2025

175 × 130 cm
acrilic pe pânză

Lucrarea este concepută ca un steag simbolic cu două fețe, în timp ce titlul său se inspiră din faimoasa reflecție a lui Kant — „cerul înstelat deasupra mea și legea morală în mine”.

Din punct de vedere vizual, lucrarea este centrată pe motivul recurent al ochiului care plânge: găsit pe prima pagină a ziarului România Liberă în urma căderii regimului comunist după revoluția din 1989, precum și în simbolul Ochiului lui Dumnezeu — o emblemă triumphiulară găsită la intrarea în bisericile catolice, mai recent însă asociată cu simbolismul masonic, așa cum o vedem și pe bancnota de un dolar a SUA. Evocă atât viziunea divină cât și judecata morală, dar și ideea de memorie istorică.

Piesa exprimă o perspectivă duală: totul este urmărit, dar totul este și înregistrat — nimic nu scapă judecății sau semnificației. Oferă o viziune plină de speranță — că justiția, deși cu întârziere, va triumfa. Un steag al echilibrului social, sub care artistul alege să mărșăluiască.

Redat într-o formă grafică/abstractă prin utilizarea a trei culori, „CERUL ÎNSTELAT DEASUPRA NOASTRĂ (I & II)” preia funcția unui steag sau a unei embleme, reprezentând ecoul dorinței de justiție socială.

NICOLAE COMĂNESCU

Născut în 1968 la Pitești, România, Nicolae Comănescu a absolvit în 1998 Academia de Artă din București, catedra de Pictură. În prezent locuiește și lucrează în București. Împreună cu Dumitru Gorzo, Alina Pențac, Angela Bontaș, Alina Buga, Florin Tudor și Mona Vătămanu a fondat grupul avangardist Rostopasca (1997-2002). Nicolae Comănescu creează în serii, dintre care cele mai importante sunt: Algoritmul lui Briemerg (2000), Wrong Paintings (2004-2007), Picturi cu praf (2007-2011), SAMBA dy must dye in this CITY (2014), I can see no revolution (2014), Ordeful, mezanplasul și harneala (2015), SCRAP METAL KABOOM ORCHESTRA (2022) și Marea Schemă Generală a Tuturor Lucrurilor (2020-ongoing).

SUZANA DAN

I WISH I HAD A WISH

2008

80 × 92 cm

intervenție lipsită de rușine asupra picturii altcuiva (ulei pe pânză)

Pictura reprezintă o scenă de gen liniștită din viața domestică, în care rutina cotidiană se desfășoară în detalii subtile. Intervenția textuală, lipsită de rușine, adaugă brutal un strat de reflecție, indicând plictiseala ascunsă care se află adesea sub suprafața vieții noastre de zi cu zi. Ea sugerează că, în ciuda calmului aparent, există o dorință tăcută de evadare, o nostalgie secretă după ceva mai mult, chiar dacă, inconștient, visăm la însăși rutina pe care o detestăm.

CHEERS TO UNCERTAINTY

2025

video, 17:37 min

Cheers to Uncertainty explorează tema fatalismului, ilustrând ciclul implacabil și repetitiv al evenimentelor care ne modelează viețile. Bucla continuă formată din succesiunea zilelor unui an accentuează modul în care suntem legați de curgerea inexorabilă a timpului, unde acțiunile și consecințele par predeterminate și inevitabile.

Lucrarea invită la reflecție asupra tensiunii dintre liberul

arbitru și destin, surprinzând persistența tulburătoare a tiparelor circulare ale vieții.

SUZANA DAN

Suzana Dan trăiește și lucrează în București, un oraș pe care, așa cum un artist l-a definit bine în anii 2000, toți îl iubim și-l urâm deopotrivă. Activitatea ei creativă atinge multiple niveluri profesionale, de la cel de artist până la cel de manager cultural. Interesată de procesul colaborativ și de comunități din diverse arii, mai mult sau mai puțin cunoscute publicului larg, lucrează alături de artiști activi în diverse domenii culturale. Pasionată de comunitatea creativă și dincolo de aceasta, explorează și colaborează cu diferite spații, de la cele auto-gestionate de artiști până la mari instituții muzeale, ceea ce a condus-o să inițieze în 2007 NAG, Noaptea Albă a Galeriilor care este, în prezent, cel mai longeviv eveniment din România dedicat culturii contemporane. Din 2016, este implicată direct în procesul de formare a centrului de cultură contemporană Rezidența9, al cărui manager a devenit în 2018. În prezent, coordonează Rezidența9, curatoriază expoziții, imaginează proiecte cu și despre oameni, gătește pentru prieteni, pictează rar și își curatoriază cu grijă conturile de social media.

ANGELA ELLSWORTH

IN MEMORY OF OUR SISTERS (JANE I)

2023

23 × 12 × 13"

12,823 black and pewter corsage pins, wood, steel, fabric

Bonetele de clarvăzător ale Angelei Ellsworth sunt compuse din ace de corsaj înfipte prin bonete similare celor purtate de străbunicele sale. Bunicul lui Ellsworth a fost un profet mormon, ale cărui numeroase soții au trecut prin suferințe profunde. Interiorul bonetelor create de Ellsworth este plin de vârfuri de ace ascuțite și înțepătoare, care ar provoca dureri extreme în timpul purtării. Aceste bonete au devenit iconice în opera lui Ellsworth, făcând o puternică declarație feministă despre istorie și memorie.

Angela Ellsworth este o artistă multidisciplinară care lucrează în principal cu sculptură, pictură și performance. Ellsworth explorează feluri în care ritualurile sociale, miturile, tradiția religioasă și experiența contemporană se intersectează în diferite culturi, istorii și perioade de timp. Săpând prin lumile mistice și fizice ale cunoașterii, Ellsworth evidențiază descendențe ancestrale, dinamici homosociale și ideologii feministe, creând simultan juxtapuneri neașteptate de materiale. Cea mai recentă serie de bonete sculpturale vine ca răspuns la anularea Roe v. Wade de către Curtea Supremă. Folosind zeci de mii de ace de corsaj, Ellsworth reimaginează un grup de femei ce se identifică drept camarazi feroce în lupta pentru drepturile reproductive.

GEO-SOCIAL ANALYTICS LAB

DIGITAL NETWORKS OF CONSPIRACY

2024

Echipa de proiect: Bernd Resch, Nefta Kanilmaz, Roland Holzinger, Christian Wasner, Charlotte Spencer-Smith, Corinna Peil, Ricarda Drüeke, Thomas Steinmaurer

Vizualizări: Christina Zorenböhmer and Shaily Gandhi

Media digitală și socială prezintă beneficii incontestabile pentru coeziunea socială, care sunt de dorit, de asemenea, în ceea ce privește politica democratică. Cu toate acestea, ele amplifică și dinamici antidemocratice și anticonstituționale precum știrile false, discursul instigator la ură, narațiunile conspiraționiste, apelurile la violență și încălcarea constituției, care provoacă din ce în ce mai multă îngrijorare. Pentru a contracara aceste tendințe și a implica mai bine într-un discurs democratic cetățenii care se consideră deconectați, marginalizați și susceptibili la narațiunile conspiraționiste, este necesar să explorăm felul în care aceste dinamici operează momentan în mediile geo-sociale.

Proiectul vizualizează rețelele conspiraționiste pentru a înțelege mai bine structurile socio-spațiale ale răspândirii de informație. Scopul său este de a sensibiliza atât actorii politici, cât și publicul în ceea ce privește o posibilă nevoie de reglementare și design în sectorul comunicațiilor și de a adapta în mod potrivit măsurile educaționale și ale societății civile.

DIMITRIE LUCA GORA

LOGOPHONY

2024

150 × 54 cm

abțibild, ușă de frigider

“Logophony” este o lucrare personală și politică. Plecând de la figura lui Beethoven – compozitorul care a continuat să creeze fără să audă – imaginea este reprojctată pe frigiderul domestic, obiect tăcut, dar omniprezent, ca o formă de rezistență. Numele său, despărțit în silabe (Be-e-tho-ven), trimite la exercițiile de logopedie pe care le-am practicat, dar și la felul în care sunetul se poate pierde, rupe, reconstrui.

Pentru mine, lucrarea este despre vocea care nu se aude, despre cuvintele care se fragmentează în căutarea sensului. Este un portret al celor care trebuie să învețe să comunice într-o lume care nu este întotdeauna pregătită să asculte.

DIMITRIE LUCA GORA

Artist născut și crescut în București, student și activist social, a absolvit secția de Foto-Video în 2023 cu lucrarea de licență „Camera de Logopedie”. Practică diverse forme de artă, inclusiv fotografie, video, instalații, pictură și sculptură, folosind creativitatea pentru a susține cauze sociale și artistice. Instalațiile sale sunt concepute prin îmbinarea obiectelor cotidiene din copilăria sa cu elemente nostalgice și ironice.

MIHAI IEPURE GÓRSKI & KATIA PASCARIU

ASCENSIUNEA POLIȚIEI SPIRITUALE

2024/5

performance, video

„Ascensiunea Poliției Spirituale” este materializarea perpetuă a unui dialog între Mihai și Katia, desfășurat pe mai multe paliere care măsoară, parcurge, ca o călătorie, citește, dispută, negociază, ajunge, se lucrează în subteran, în culise, în viscere. Costumul standard este o producție marca Andrei Dinu.

1. Dacă toată lumea e o scenă și toți oamenii sunt actori, actorii actori ce sunt? Bufoni! Clovni și prin ei vorbește creatorul, creația însăși, începutul sfârșitul bla blabla bla bla bla, de azi, de ieri și de mâine, sus jos, dreapta stânga, și pe diagonale, cuvântul ales și aprobat care indică punct sau punct și virgulă sau pauză. Prezența arm, pas alert, repaos în a șaptea zi, și iar, la fel, apăr ce tre să apăr ca să pară că îmi pasă.

Drapel!

Ador!

Apăr!

Arma!

Apel!

Și de la capăt!

Uniforma e albă! Adorarmaaparapelalbalertapara-
dorarmaapelalbalbalbalbalblalablablaalblala-
baaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa l b

Am zis!

Așa să ne-ajute! A l b l a b a l a b a l b A!

2. katie se luptă cu vocile, de fapt încearcă să-și recupereze vocea, în limba violenței statului. Pentru că sub tortură spui nu numai ce vrea inchiuzitorul, dar și ceea ce îți închipui că poate să-i facă plăcere (Umberto Eco). Mihai trasează, desenează, limitele unui teritoriu denaturat, dezintoxicat. Cum te atingi de stat? Mai pot urletele născute în artă să impună traseul gloatei? Marile transfigurări încep cu mici gesturi. Singurul loc în care se mai poate lucra este o ruină.

MIHAI IEPURE GÓRSKI

Mihai Iepure-Górski se află în categoria de artiști “care sunt destul de naivi, dacă nu chiar destul de tâmpiți, încât să creadă într-un ideal și să lucreze din convingere. Pentru el, idealul ăsta înseamnă implicit, datorită naturii muncii sale, o vulnerabilitate profesională aproape programatică” (Ionuț Cioană - De la demnitate nobilă, la cea mai grea dezamăgire, Scena9, 18 martie, 2017). Atitudinea de care vorbea Ionuț Cioană (1980–2020) nu vine fără o serie de limitări, determinate de realitățile politice și economice specifice timpului și spațiului în care trăim și (ne străduim să) funcționăm. Lucrează într-o varietate de medii încercând din răspuțeri să evite să cadă pradă acestora, revine însă adesea la o metodă de lucru care implică parteneriate cu alți practicieni din varii domenii artistice.

KATIA PASCARIU

katia pascariu este actriță, performeră, bucureșteancă, membră și uneori co-fondatoare a unor asociații, grupuri sau chiar spații artistice cu mize socio-politice, colaboratoare în proiecte și programe multi, inter și trans-disciplinare, uneori hibride, uneori internaționale; joacă în limbile română, engleză, franceză și idiș și uneori doar se mișcă sau dansează, pentru că a terminat teatru-actorie licență, dar și un master de antropologie la Universitatea din București; coabitează cu anxietatea și speranța ca teme centrale, cu gândul la colapsul inevitabil ce vine, dar și la pacea de după.

RUXANDRA GUBERNAT

PORTAVOCE

2018

56 min

„Portavoce” urmărește evoluția culturii protestului din România anilor 2010-2018, prin vocile și opiniile unor actori cheie implicați în mobilizarea socială și în dezvoltarea unei scene culturale favorabile implicării politice. Trei valuri de protest – Roșia Montană (2013), Colectiv (2015) și protestele împotriva OUG 13 (2017) – sunt reconstruite și contextualizate critic. Filmul oferă o compoziție dinamică între discuții analitice despre proteste ca element constant de contestare, elemente de lifestyle, imagini de arhivă și observație din timpul acestor mișcări de protest.

RUXANDRA GUBERNAT

Ruxandra Gubernat este regizoare de film documentar, artistă vizuală și cercetătoare. Are un doctorat în Științe Politice obținut la Université Paris Nanterre și este, în prezent, lector la Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării din București. Ruxandra a regizat *Vis.Viață* (Imaginary Youth), un documentar observațional despre transformările prin care trec trei adolescenți români care se maturizează în era social media, și care vor să plece din România, simțindu-se dezamăgiți de o societate care pare să nu-i înțeleagă. Ruxandra a co-regizat *Portavoce* (2018), un documentar colaj de mediu metraj despre valurile de proteste din România din ultimii cincisprezece ani. Ex-

perimentează cu diferite sub-genuri ale documentarului și regizează în prezent, în paralel, două filme aflate în dezvoltare: documentarul hibrid I'm Every Woman și documentarul observațional Love/Porn. A produs, de asemenea, instalația video Not this baby in my belly – despre experiența traumatică a pierderii de sarcină, urmată de o naștere în timpul pandemiei – parte a expoziției multimedială Una din Trei. Perspective subiective asupra pierderii de sarcină și infertilității. Din 2019, este mentor în programul de educație media Focus, un proiect de împuternicire prin arta cinematografică, dedicat tinerilor din comunități cu acces limitat la cultură. În 2023, a co-fondat ONG-ul Patruperiei, unde dezvoltă proiecte care explorează marginalizarea și sub-reprezentarea, drepturile femeilor sau reprezentarea tinerilor.

DRAGOȘ LUMPAN

DRUMUL CRUCII

1992

serie de fotografii

Descrierea din 1992 (așa cum o vedeam în 1992): Un grup de 30 de tineri basarabeni au mers pe jos de la Chișinău la București, purtând pe umeri o cruce ca simbol al unității. Crucea a fost instalată în Piața Universității din București de Ziua Unirii Basarabiei cu România.

Descrierea de acum: În aceste fotografii apare și Marian Munteanu. În 1990 Marian Munteanu era unul dintre liderii demonstrației studențești din Piața Universității. În timpul mineriadei din 13-15 iunie 1990 Marian Munteanu a fost bătut de mineri și a stat câteva zile în comă. Apoi Marian Munteanu l-a acuzat pe Virgil Măgureanu de reprimarea violentă a manifestației populare din Piața Universității. În anul 2000, Partidul Național Român, condus de fostul șef al SRI Virgil Măgureanu, l-a desemnat pe Marian Munteanu candidat la președinție. După ce inițial a acceptat, fostul lider al studenților și-a retras candidatura. În 2016, când a fost propus candidat al PNL pentru Primăria Capitalei, Marian Munteanu declara: “Nu mi-e rușine de legătura cu Virgil Măgureanu.”

DRAGOȘ LUMPAN

Pe fotografiile pe care le expun aici le-am făcut în 1992. În 1992 eram între două facultăți: renunșasem la Geologie

și mă pregăteam pentru Teologie. Lucram ca fotograf la diverse ziare; eram freelancer. Pentru că era inflație de ziare și reviste și pentru că aveam și alte lucruri de făcut (de exemplu să merg la mare) colaborările mele cu presa erau limitate la câteva luni / ziar. După Teologie am intrat la Imagine de film; așa că acum - pe lângă fotograf - pot să spun că sunt și filmmaker. După ce s-a închis National Geographic România nu am mai colaborat cu alte reviste / ziare; dar am rămas (aproape) freelancer.

AGNIESZKA POLSKA

ASK THE SIREN

2017

8:30 min

„Întreabă Sirena” este un scurtmetraj care prezintă conotațiile istorice și culturale ale figurii Sirenei în contextul istoriei est-europene. Într-o manieră poetică, filmul urmărește să descrie Sirena drept un simbol ce reprezintă criza identității poloneze, provocată de anihilarea istoriei păgâne în timpul colonizării creștine a acestei regiuni din secolul al X-lea. Personajul filmic se prezintă ca o ființă imposibil de clasificat în vreo categorie socială sau biologică.

AGNIESZKA POLSKA

Agnieszka Polska este o artistă vizuală și regizoare de film care utilizează mijloace generate de calculator pentru a reflecta asupra individului și responsabilității sale sociale în contextul unor medii conduse de fluxul de informații. Ea transpune provocările etice și societale ale vremurilor noastre în filme și instalații imersive și meditative. Lucrările sale, deseori construite din stimuli afectivi sonori și vizuali, examinează procesele de influență și legitimare în domeniile limbajului, conștiinței și istoriei.

Polska și-a prezentat lucrările pe plan internațional, în locuri precum New Museum și MoMA din New York, Centre Pompidou și Palais de Tokyo din Paris, Tate Modern din Londra, Hirshhorn Museum din Washington, DC. Expozițiile

sale personale au fost organizate de Hamburger Bahnhof, Berlin, Muzeul de Artă Modernă din Varșovia, Frye Art Museum, Seattle, Nottingham Contemporary, Salzburger Kunstverein, printre altele. Aceasta a participat, de asemenea, la cea de-a 57-a ediție a Bienalei de la Veneția, cea de-a 11-a ediție a Bienalei de la Gwangju, cea de-a 19-a ediție a Bienalei de la Sydney și cea de-a 13-a ediție a Bienalei de la Istanbul. În 2018 i-a fost acordat premiul german Preis der Nationalgalerie.

ANA PRVAČKI

GREETING COMMITTEE

2012

Greeting Committee Social Performance PSAs 1-4: "Lines", "Food", "Spray", Video, color, sound, 3 min (3 parts), loop

directed by Ana Prvački and Shane Valentino with sketch-comedy group The Intecollectuals, and etiquette expert Vartouhi Keshishyan
commissioned by Documenta 13
curated by Carolyn Christov-Bakargiev

Eticheta este adesea considerată frivolă și decorativă, aducând la suprafață disconforturi legate de clasă, gen și putere. Cred, însă, că putem recupera termenul, deoarece este, în cele din urmă, o chestiune de morală și etică, dincolo de presupuneri despre bine și rău, despre corect sau greșit sau despre schimbarea cuiva. Este vorba despre a face tot ce ne stă în putință pentru a-l trata pe celălalt cu demnitate. Chiar și cea mai gravă greșeală poate fi o ocazie pentru a învăța și a crea o legătură. Felul în care relaționăm cu ceilalți este un amestec complicat, jucăuș, amuzant și, pe alocuri, exasperant de emoții, prejudecăți, proiecții și istorii transgeneraționale. Și este contagios.

SPINACH EMBROIDERED NAPKIN

2014

Un set de șervețele de pânză brodate manual de mama

artistei, artista Delia Prvacki.

În momentul în care tu sau cineva drag ție aveți spanac între dinți, folosiți acest șervețel brodat manual pentru conveniență și discreție.

ANA PRVAČKI

Practica artistei Ana Prvački se inspiră din observarea îndeaproape a naturii și a culturii contemporane. Abordarea sa interdisciplinară include video, realitate augmentată, sculptură, pictură și spectacole imersive.

Prin lucrările sale, Prvački se străduiește să stimuleze un senzație de uimire și admirație în fața familiarului și a rutinei, utilizând materiale diverse precum magneți, marmură și miere pentru a invoca reflecția prin umor, plăcere și joacă.

Aceasta și-a prezentat lucrările în numeroase spații internaționale, printre care Chatsworth House UK, Schirn Kunsthalle Frankfurt, Gropius Bau, Berlin; de Young Museum, San Francisco; Hammer Museum, Los Angeles; Isabella Stewart Gardner Museum, Boston; și cu o piesă comandată de orchestra Filarmonicii din Los Angeles. Expoziții de grup includ a 13-a ediție a Bienalei Gwangju, Bienala de la Sydney, Bienala de Arte de la Bangkok, Bienala de Arhitectură de la Chicago, a 14-a ediție a Bienalei de la Istanbul și DOCUMENTA 13.

TOMAS RAFA

POLISH RAINBOW

2023

documentary film, 90 min

„Curcubeu polonez” este un film documentar despre evoluția, pe parcursul a 10 ani, a relațiilor dintre majoritatea societății și partea non-heteronormativă a populației din Polonia. Este surprinsă extrema dreaptă în spațiul public, care se transformă, gradual, în principala influență politică a țării. Efortul comunității LGBT de a egaliza relațiile homosexuale devine un instrument politic folosit activ de partide conservatoare și de extremă dreapta pentru a polariza opinia și cultura în societate. Dezumanizarea și răspândirea urii provoacă experiențe traumatizante care, adesea, se termină tragic pentru persoane din comunitățile curcubeu. Pe fondul luptei pentru drepturi umane fundamentale duse de comunitatea LGBTQIA+, ajungem să îl cunoaștem pe Bart Staszewski. În calitate de activist LGBT, Bart călătorește către orașe și localități poloneze care s-au declarat zone „libere de LGBT”, cu scopul de a schimba această campanie homofobă dezumanizantă.

TOMÁŠ RAFA

Tomáš Rafa (n. 1979, Žilina, Slovacia) — realizator de filme, fotograf și activist cunoscut pentru munca sa de documentare a fenomenelor socio-politice contemporane. Absolvent al Academiei de Arte Frumoase din Banská Bystrica și al Academiei de Arte Frumoase din Varșovia, în

prezent îndrumă un atelier de documentare video la Facultatea de Arte Media din cadrul Academiei de Arte Frumoase din Varșovia. Lucrările sale audiovizuale explorează situații extreme legate de naționalism, rasism și xenofobie în Europa Centrală și de Est, în special în Polonia, Republica Cehă, Slovacia și Ungaria. În spiritul observației documentare, el scoate la lumină și reflectă asupra unor evenimente și situații care rămân adesea absente din presa tradițională.

Proiectul său pe termen lung „Naționalism nou în inima Europei” a fost expus în numeroase expoziții, printre care a opta ediție a Triennalei de la Yokohama (2024), The New Human la Moderna Museet din Stockholm (2015) și Respect Existence or Expect Resistance la Galeria Națională Slovacă din Bratislava (2012), precum și într-o expoziție personală New Nationalism la MoMA PS1 din New York (2017).

A curatoriât proiectul Art Covers Politics la cea de-a 7-a ediție a Bienalei de la Berlin (2012). În 2011, a primit Premiul Oskár Čepan, cel mai prestigios premiu pentru artiști din Slovacia, în semn de recunoaștere a activității sale.

OLIVER RESSLER

OIL SPILL FLAG (ROMANIAN VERSION)

2020/2025

200 × 135 cm

photograph painted on textile flag

Courtesy of the artist; àngels, Barcelona; The Gallery Apart, Rome. Licensed by Bildrecht, Vienna.

Întregul lanț de extracție, transport, rafinare și ardere a petrolului este o catastrofă ecologică și socială. Extracția și deversările de petrol devastează ecosistemele marine din întreaga lume, iar arderea petrolului este principalul motor al dezastrului climatic ce amenință să pună capăt majorității vieții de pe Pământ.

„Steagul deversării de petrol” este martor al modului în care statele generează profituri prin acordarea de licențe corporațiilor petroliere pentru extragerea combustibililor fosili, ceea ce provoacă în același timp distrugerea mediului local. Versiunea românească a „Steagului deversării de petrol” are un predecesor norvegian popular.

„Steagul deversării de petrol” expus pe un catarg din fața Tromsø Kunstforening în Norvegia, în 2020, a provocat o dezbateră furioasă. Politicienii locali conservatori și de dreapta, inclusiv guvernatorul localității, au dorit ca steagul să fie îndepărtat. Steagul norvegian pătat cu ulei a fost furat de două ori în iunie 2020 — una dintre dăți de către un respectat avocat pensionat al Curții Supreme, care a recunoscut, ulterior, faptul că l-a dat jos. Peste 20 de

articole despre Steag au fost publicate în ziare și reviste norvegiene, unul ajungând inclusiv pe prima pagină. În plus, acesta a fost adus în discuție pe diferite bloguri și emisiuni radio.

OLIVER RESSLER

Oliver Ressler este un artist și realizator de filme ce produce instalații, proiecte în spațiul public și filme despre economie, democrație, rasism, criza climatică, forme de rezistență și alternative sociale. Ressler a avut expoziții personale ample la Muzeul de Artă Contemporană din Zagreb; Neuer Berliner Kunstverein; MNAC - Muzeul Național de Artă Contemporană, București; SALT Galata, Istanbul; Centro Andaluz de Arte Contemporaneo, Sevilla; Museo Espacio, Aguascalientes, Mexic și Belvedere 21, Viena. A participat la peste 400 de expoziții de grup, printre care la Museo Reina Sofía, Madrid; Centre Pompidou, Paris și la bienalele din Taipei, Lyon, Gyumri, Veneția, Atena, Quebec, Jeju, Kiev, Göteborg, Istanbul și la Documenta 14, Kassel, 2017.

IOANA MARIA SISEA

STRIPPER

2025

20 × 17 × 16 cm

bronz

În România, sexualitatea feminină are o valoare clară, vizibilă și larg acceptată, atât de puternic încât tot mai multe femei își doresc să o cultive și să o folosească strategic. Meserii precum cea de model online sau escortă oferă venituri mult peste medie, împreună cu beneficii precum asigurare medicală privată, călătorii internaționale, acces la bunuri de lux și, pentru cele mai de succes, intrarea într-o elită socială selectă.

Pentru alte femei, însă, antrenamentul fizic și ritualurile de înfrumusețare — inițial legate de munca sexuală — au fost extrase din contextul lor patriarhal, social sau tranzacțional și „reapropiate” ca practici recreative între femei, devenind motorul unei noi forme de antreprenariat feminin, care depășește granițele prostituției.

IOANA MARIA SISEA

Ioana Maria Sisea (n.1988) este o artistă română contemporană care lucrează cu diferite mijloace precum ceramica, desenul, sculptura și video. Lucrările sale definesc o viziune viscerală și grotescă asupra întruchipării capitalului în structurile vieții noastre de zi cu zi și a dinamicilor sale diverse. Interesată de diferite teorii sociale și critice, Sisea interoghează în permanență concepte precum dorința,

luxul și excluziunea în relație cu capitalismul târziu. Practica sa expune diverse discursuri propuse de industria social media, mimând manierismele acesteia și folosind-o ca principală sursă de imagine. Alegerea lui Sisea de a lucra cu ceramica îi oferă capacitatea de a crea o lume a umorului, a caricaturii, debordând de viață și expresivitate. Lucrările lui Sisea au fost prezentate în expoziții personale precum The Regional Ceramics Museum of Deruta, It, Artissima Art Fair, Rosenfeld Gallery, Londra, Kunsthalle Bega, Timișoara, și expoziții de grup la Royal College of Art, Londra; Muzeul de Artă, Cluj-Napoca; Diehl Gallery, Berlin; Zina Gallery, Cluj-Napoca; Jecza Gallery, Timișoara

FEDERICO SOLMI

THE MAGNIFICENT MANIPULATOR - DONALD TRUMP

2024

106.5 × 66 × 5 cm

acrylic paint, gold and silver leaf, pen and ink, and mixed media on canvas

Imersat într-o atmosferă de culori infernale, Donald Trump, deghizat într-o autoritate militară de rang superior, fumează un trabuc cu o atitudine neînfrică în timp ce întâmpină publicul expoziției. Într-o manieră jucăușă și ireverențioasă, purtând ochelari de soare și un costum dandy, Trump își asumă rolul de musafir nerăbdător, protagonist în ceea ce pare a fi parodia unei recepții oficiale.

THE NIGHT DRIFTERS

2024

single channel video

4:49 min

audio, soundtrack by KwangHoon Han

„Pierde-vară” prezintă un grup de influenceri, magnați ai industriei și lideri istorici în derivă pe mare. Imersați într-o atmosferă bacanală de celebrare și pierzanie și cer înstelat, protagoniștii par atât în stare de ebrietate, cât și epuizați de încercarea imposibilă de a găsi un loc pentru a acosta.

FEDERICO SOLMI

Federico Solmi (Bologna, Italia, 1973) locuiește în New York din 1999. Activitatea sa inovatoare a fost recunoscută prin acordarea unei burse John Simon Guggenheim Memorial în 2009. Printre expozițiile personale din muzee se numără American Circus la Haifa Museum of Art din Haifa, Israel, în 2016; The Grand Masquerade la Tarble Art Center din Charleston, Illinois, în 2019; Joie de Vivre la Morris Museum din Morristown, New Jersey, în 2022-23, și The Great Farce la Block Museum of Art, Northwestern University, în Chicago, în septembrie 2024. Lucrările sale au fost incluse în expoziția itinerantă The Outwin 2019: American Portraiture Today în cadrul Smithsonian National Portrait Gallery.

În 2021, el a fost prezentat în expoziția centenară Seeing Differently, aparținând Phillips Collection. A participat în numeroase expoziții bienale internaționale, printre care Bienala SITE Santa Fe din New Mexico în 2010; Bienala de la Veneția în 2011. Solmi: Ship of Fools a fost, de asemenea, subiectul unei expoziții majore în Veneția, Italia, la Palazzo Donà Dalle Rose, în timpul Bienalei de la Veneția din 2024. Între 2016 și 2019, Solmi a fost profesor invitat la Yale University School of Art și Yale School of Drama, New Haven, Connecticut. A fost desemnat critic invitat la Yale University School of Art pentru 2022.

LEVAN SONGULASHVILI

LIMITES INCOGNITI (KALEIDOSCOPE)

2024

163.83 × 304.8 cm

oil, acrylic on canvas

Caleidoscop este o meditație asupra percepției, multiplicității și fluidității experienței umane. Figuri din seria Idem et Idem a lui Songulashvili își schimbă scara și forma, dizolvând granițele dintre individualitate și colectivitate, identitate și anonim. Compoziția se desfășoară în trei secțiuni distincte: partea de jos, unde figurile mai mici fuzionează gradual; partea din mijloc, unde capete colosale se ivesc precum un prag; și partea de sus, unde scena expandează într-un spațiu nedefinit, nelimitat. Creată în New York, piesa oglindește subtil structura unei metropole—nu prin arhitectură, ci prin oamenii care dau formă peisajului. Mișcarea lor neîntreruptă pulsează împreună cu ritmul timpului, pe măsură ce figuri se dizolvă și apoi se reassemblează, evocând tipare de migrație, memorie și transformare.

LEVIATHAN

2023

182.88 × 152.4 cm

oil, acrylic on canvas

„Leviatan” explorează tensiunea dintre putere, control și fragilitatea ordinii. Având rădăcini în mitologie, filosofie și

teorie politică, întruchipează atât o forță omnipotentă, cât și o entitate instabilă — simultan protectoare și copleșitoare. Plecând de la viziunea lui Thomas Hobbes a unui Leviatan drept autoritate suverană, lucrarea interoghează guvernarea, supravegherea și dinamica conștiinței colective. Surprinde echilibrul precar dintre dominație și disoluție, reflectând asupra forțelor care formează societatea umană și vulnerabilitățile sale inerente.

Levan Songulashvili este un artist stabilit la New York și una dintre cele mai importante voci contemporane din Georgia. Practica sa multidisciplinară — care include pictura, desenul, printul, instalația și arta video — îmbină reprezentarea și abstracția pentru a explora teme legate de identitate, rezistență și transformare. Lucrările sale navighează prin tensiunea dintre individ și colectiv, formând o spirală interconectată în care converg memoria istorică, identitatea și lumea naturală. Influențat de gânditori precum José Ortega y Gasset și Joseph Campbell, Songulashvili examinează fluiditatea identității, natura percepției și interacțiunea dintre experiența personală și cea colectivă.

Absolvent al Academiei de Artă din New York (MFA) și al Academiei de Stat de Arte din Tbilisi (BFA), Songulashvili a primit numeroase distincții, inclusiv Premiul Prezidențial al Georgiei, Bursa Primului Ministru, Premiul Global Talent Art și includerea pe lista Forbes 30 Under 30. Lucrările sale se află în colecții prestigioase precum colecția permanentă a Muzeului Brooklyn și Fundația BREUS. Expozițiile sale au fost cuprinse în instituții renumite, inclusiv Academia Regală de Arte, Galeria Saatchi și Galeria Națională Tbilisi.

JONAS STAAL

PROPAGANDA THEATER

2023

video study

17:48 min

Propaganda nu reprezintă doar trimiterea și manipularea unui singur mesaj, ci urmărește să construiască noi realități ca atare. Propagandiștii nu sunt interesați să opereze în cadrul unei realități existente, ci vor să creeze lumi noi. Iar propaganda poate fi înțeleasă astfel ca un „spectacol al puterii”: spectacolul infrastructurilor de comunicare în masă combinat cu mijloacele vizuale, narrative, performative și teatrale necesare „punerii în scenă” a unei noi realități.

Urmărind aceste principii de analiză a propagandei, „Teatrul propagandei” prezintă o colecție hibridă de exemple prin care propaganda pune în scenă noi realități: de la Vladislav Surkov, un dramaturg devenit ideolog central al scenariului doctrinei „democrației suverane” a lui Vladimir Putin, până la pre-regizarea teatrală masivă a războaielor de către armata americană în Fort Irwin. Videoclipul arată modul în care artiștii, regizorii, designerii de jocuri, arhitecții, scriitorii literari, dramaturgii și alți lucrători culturali îndeplinesc un rol esențial în realizarea scenariilor, scenelor și spectacolelor de masă ale teatrelor de propagandă contemporane.

Jonas Staal este un artist vizual ale cărui lucrări tratează relația dintre artă, democrație și propagandă. Este fonda-

torul organizației artistice și politice „New World Summit” (2012-în curs). Împreună cu Florian Malzacher, îndrumă tabăra de formare „Training for the Future” (2018-în curs), iar împreună cu avocatul pentru drepturile omului Jan Fermon a inițiat procesul de acțiune colectivă „Collectivize Facebook” (2020-în curs). Împreună cu scriitoarea și avocata Radha D’Souza a fondat „Curtea pentru Crimele Climatice Intergeneraționale” (2021-în curs) și împreună cu Laure Prouvost administrează „Obscure Union”.

Printre proiectele expoziționale se numără „Museum as Parliament” (cu Autoadministrația Democratică din Rojava, Van Abbemuseum, Eindhoven, 2018-în curs), „We Demand a Million More Years” (Fondazione Sandretto Re Rebaudengo, Torino, 2022), „Extinction Wars” (cu Radha D’Souza, Gwangju Museum of Art, 2023) și „Propaganda Station” (Muzeul de artă contemporană, Zagreb, 2024). Proiectele sale au fost expuse pe scară largă în spații precum Cooper Hewitt Smithsonian Design Museum din New York, V&A din Londra, Stedelijk Museum din Amsterdam, M_HKA din Anvers, Centre Pompidou-Metz și Nam June Paik Art Center din Seul, precum și la cea de-a 7-a Bienală de la Berlin, cea de-a 31-a Bienală de la São Paulo, cea de-a 12-a Bienală de la Taipei și cea de-a 14-a Bienală de la Shanghai. Staal și-a finalizat cercetarea doctorală despre arta propagandei în cadrul programului PhDArts al Universității din Leiden, Țările de Jos.

MIRCEA SUCIU

STUDY FOR 'DISINTEGRATION' 3

2024

188 × 200 cm

ulei, acrilic, monotip, pânză

Mircea Suciul este recunoscut pentru lucrările sale profund evocatoare și complexe, care explorează teme precum anxietatea, violența și opresiunea. Folosind referințe din istoria artei și pop culture, Suciul și-a elaborat un limbaj vizual distinctiv, în care figurativul se îmbină cu abstractul. Tehnica sa precisă presupune transferul imaginilor fotografice pe pânză, pe care le îmbogățește apoi prin straturi de vopsea acrilică și ulei. Această metodă, denumită de el „monotip,” îi permite să obțină un echilibru subtil între compoziție, culoare și textură. Creația lui Suciul respinge ideile convenționale despre imaginea singulară și unitară, optând în schimb pentru o reprezentare stratificată și adesea fragmentată, ce reflectă complexitatea culturii vizuale contemporane. Crescut sub presiunile unui regim comunist, artistul a dezvoltat o fascinație pentru rolul imaginilor ca instrumente de manipulare și de eliberare. Lucrările sale reflectă o investigație continuă asupra dinamicilor de putere încorporate în reprezentarea vizuală și asupra modului în care imaginile influențează percepția colectivă.

STUDY FOR 'DISINTEGRATION' 1

2024

188 × 200 cm

ulei, acrilic, monotip, pânză

EMPATHY FOR THE DEVIL

2025

42 × 30 cm

ulei, acrilic, vernis, placă de lemn

EMPATHY FOR THE DEVIL

2025

42 × 30 cm

ulei, acrilic, vernis, placă de lemn

Mircea Suciu s-a născut în 1978 în Baia Mare, România, iar în prezent trăiește și lucrează în Cluj, România. Suciu a expus pe scară largă la nivel internațional. A avut expoziții personale la /SAC @ Malmaison, Muzeul Național de Artă Contemporană (MNAC) din București, Galeria Mennour din Paris, Blain|Southern și SLAG Gallery din New York, și AEROPLASTICS contemporary din Bruxelles, printre alte instituții internaționale de artă. Lucrările sale au fost incluse, de asemenea, în bienale și trienale prestigioase, inclusiv la Trienala de la Bruges, Bienala de la Gwangju în Coreea de Sud, Bienala a 4-a de la Praga, Bienala a 11-a de la Istanbul, Trienala a 16-a de Pictură de la Vilnius și Bienala de la Timișoara. A participat la expoziții de grup în instituții importante din Europa și SUA, cum ar fi Muzeul de

Artă Recentă (MARE, București), Kunstmuseum Bochum, Muzeul Weserburg (Bremen), Muzeul Beelden aan Zee (Haga), Muzeul de Artă Contemporană din Boulder, Espace Louis Vuitton (Paris), Fondation Francès (Senlis), Maison Particulière (Bruxelles), Centrul MODEM pentru Artă Modernă și Contemporană (Debrecen) și Palatul de Artă din Budapesta. De la alăturarea sa la Galeria Zeno X în 2014, Mircea Suciuc și-a continuat evoluția artistică, aspirând la iconicitate și o rezonanță emoțională profundă într-o lume saturată de imagini. Lucrările sale rămân o dovadă a interesului său de durată față de puterea transformatoare a artei. Actualmente, artistul este reprezentat de Galeria Mennour.

NADYA TOLOKONNIKOVA (PUSSY RIOT)

RAGE CROSS

2024

200 × 200 cm

acrylic paint on canvas

N.T.: Textul acestei lucrări este derivat din cântecul „FURIE” – lansat în 2021, când Aleksei Navalnîi a revenit în Rusia și a fost imediat arestat – și se referă la sentimentul de a fi un străin în propriul meu ținut, un proscris etichetat drept eretic, agent străin, o amenințare pentru societate.

Viața de zi cu zi a unui activist în Rusia înseamnă arestări neîncetate, hărțuiri din partea poliției și o amenințare cât se poate de reală de a fi aruncat în închisoare pentru ani întregi. Dar, la fel ca acele vrăjitoare arse cu multe timp în urmă, nici nu vom dispărea pur și simplu, ci vom continua să fim o amenințare pentru un tiran, o amenințare pentru patriarhat, pentru mult timp după ce vom muri fizic. În acest fel vom reînvia și vom renaște, așa cum Aleksei Navalnîi renaște în fiecare dintre noi care continuă să aducă schimbare, care continuă să fie cel mai rău coșmar al lui Putin.

Furia este o emoție puternică. Mă face să acționez. Când ceva îngrozitor se întâmplă, sunt liber să aleg – fie mă cufund în lacrimi, fie mă înfurii și, prin furia mea, o lume mai bună începe să se manifeste. Ca un alchimist, transform

furia în frumusețe, furia în artă, furia în acțiune politică.

CROSS 1937

2024

200 × 200 cm

acrylic paint on canvas

N.T.: Elementele cheie ale acestei lucrări, pe lângă text, sunt scoarța de mesteacăn și crucea creștină. Când eram copil în Siberia anilor '90, obișnuiam să beau suc de mesteacăn cu bunica mea, și era dulce și proaspăt, precum promisiunea unei Rusii noi, frumoase și fără tirani, imperialism și morți inutile. Când aveam 10 ani, tatăl meu mi-a spus că cel mai de preț lucru pe care îl poate face un artist este să înceapă o nouă religie. Acesta a fost scopul meu ca artist încă de atunci, de unde și crucea. Putem să credem în ceva mai mare decât noi înșine fără să fim fanatici sexiști, homofobi, transfobi și susținători ai tiranilor?

1937 este un an negru pentru URSS, este anul Marii epurări a lui Stalin. Astăzi, puțin se referă la Stalin ca la „un manager eficient”, mușamalizând toate crimele sale. Astăzi, copiii din școlile rusești învață că Stalin a fost bun. Putem crește ca umanitate dacă istoria nu ne învață nimic?

RAGE / БЕСИТ

track written by Nadya Tolokonnikova and Chris Greatti

produced by Chris Greatti and Crazy Demxns

video directed & edited by Nadya Tolokonnikova

producer of the shoot: Artem Aleksashin

un șobolan mi-a șoptit în metrou: „ERETIC”
la poliție mi-au ștampilat „ERETIC” în pașaport
„ERETIC” este pe figura mea nebărbierită
iubesc un cuțit frumos care nu lasă dovezi
electrocutându-mi nervii
nu am încredere în tine azi
bastonul poliției pe coastele mele
cânt cu sânge azi
într-un secol vom fi reînviați ha
cei care te enervează astăzi ha
devenim tot mai puternici și asta te înfurie
FURIE FURIE
FURIE FURIE FURIE FURIE
FURIE FURIE FURIE FURIE
cât de frumoasă e lumea asta
azi sunt un eretic
mă doare capul
azi sunt lumea a treia
azi sunt un sinucigaș
azi sunt a Roma a treia
azi sunt un maestru
amestecând zăpadă neagră sub tălpi
fluoxetina mă enervează
iar sunt sub cizma maiorului până în mai
Moscova e Mecca, Siberia e Sinai
FURIE FURIE FURIE FURIE
FURIE FURIE FURIE FURIE
în „Manualul vânătorilor de vrăjitoare” există o dedicație,
îmi este dedicată mie
iau puterea înapoi, pot fi periculos
zburând spre tine pe o coadă de mătură ha
ești credincios Sfintei Inchiziții, dragă papă

dar un ricoșeu te va dezamăgi
tu spui că războiul e sfânt
eu râd pe rug
voi râde în ziua execuției mele pentru că voi afla despre
toate afacerile voastre dubioase
hei hei hei cei care mă judecă azi vor dispărea mâine
eu râd pe rug
să nu îndrăznești să fii pe drumul meu
triplu șase pe mâna mea stângă
râd pe rug

MAKE AMERICA GREAT AGAIN

2016

video

4:56 min

written passionately by Ricky Reed, Nadya, Tom Peyton
music video directed by Jonas Akerlund

Cum vrei să arate lumea ta?
Ce vrei să fie?
Știi că un zid are două fețe
Și nimeni nu e liber?
A venit mama ta din Mexic,
Tatăl din Palestina?
Furișându-se prin Siria
Trecând toate liniile de frontieră

Lăsați alți oameni înăuntru
Ascultați-vă femeile
Nu mai ucideți copiii negri
Faceți America măreață din nou!

49

Vă puteți imagina un politician
numind o femeie câine?
Vrei să stai în bucătărie?
Acolo este locul tău?
Cum îți imaginezi liderul perfect
Cine ai vrea să fie
A promovat folosirea torturii și uciderea familiilor?

Lăsați alți oameni înăuntru
Ascultați-vă femeile
Nu mai ucideți copiii negri
Faceți America măreață din nou!

NADYA TOLOKONNIKOVA

Nadya Tolokonnikova, artistă și fondatoare a colectivului feminist Pussy Riot, este persecutată în Rusia pentru spectacolele sale conceptuale și protestul său artistic împotriva regimului Putin. Spectacolul Punk Prayer din Catedrala Hristos Mântuitorul din Moscova, care a fost numit una dintre cele mai importante lucrări de artă ale secolului XXI de către The Guardian, s-a încheiat pentru ea și colegii ei cu închisoarea sub pretextul „huliganismului motivat de ură religioasă”.

TRINKOVA & VADIM GHIRDA

NO FASHION IN FASCISM

2024

pancartă textilă de protest

„No Fashion in Fascism” este un manifest care a apărut dintr-un protest puternic, întruchipând luptele și aspirațiile pentru democrație din lumea noastră contemporană. Această lucrare servește ca un manifest vizual împotriva renașterii ideologiilor autoritare și a aluziei superficiale adesea asociate cu acestea.

Lucrarea examinează critic intersecția modei și fascismului, contestând ideea că estetica poate coexista cu opresiunea. Ea cere o reevaluare a valorilor noastre, îndemnând societatea să respingă natura seducătoare a totalitarismului și să îmbrățișeze, în schimb, principiile libertății, egalității și justiției.

Într-o eră în care democrația se confruntă cu provocări fără precedent, „NO FASHION IN FASCISM ” este o dovadă a rezistenței spiritului uman și a luptei de durată pentru o societate justă. Este o reamintire a faptului că adevăratul stil constă în curajul de a rezista împotriva opresiunii și de a pune în valoare diversitatea pe care o promovează democrația. Această lucrare vizuala, nu numai că rezonază în contextul protestului, dar invită și spectatorii să reflecteze asupra rolului lor în protejarea idealurilor democratice în viața lor de zi cu zi.

Fotografia ("A woman holds a banner that reads No fashion in fascism during a protest against Calin Georgescu") a fost realizată de fotojurnalistul Vadim Ghirda în data de 5 decembrie 2024.

TRINKOVA

TRINKOVA sau Beatrice Bejinariu este designer de modă și artistă specializată în broderie manuală, autodidactă, din București, România. Experiența ei constă într-un stagiul de practică ca designer de modă la Conscious Antwerp, Belgia și alt stagiul de practică designer de broderie Luneville la Maison Lesage, Paris.

Din 2019, a descoperit lumea artelor textile sub forma de broderie, lucrând din studioul ei de acasă, sub label-ul TRINKOVA. Inspirată de personaje fantastice și suprarealism, creează lumi și personaje magice folosind materialele minunate ale artei textile.

„A-ți găsi vocea creativă este ca și cum ti-ai găsi casa într-un labirint. Poate fi dificil și greu de găsit. Urmezi uneori o cale, dar realizezi că nu te duce la tine acasă. De fapt, de fiecare dată când încerci, te apropii de casa ta. Pot spune că este doar un rezultat al muncii asidue și al efortului neîntrerupt. Cusătură cu cusătură, bucată cu bucată, începe să aibă o față caracteristică.” spune artista.

VADIM GHIRDA

Vadim Ghirda a început prin a trata subiectul tulburărilor sociale și politice complexe generate de tranziția de la totalitarism la democrație. În România, frământările civ-

ile, revoltele minerilor, corupția generalizată la nivel înalt, declarația de independență a Moldovei față de Uniunea Sovietică și un război de secesiune în regiunea Transnistria, protestele ucrainene de dinaintea răsturnării liderului sovietic Mihail Gorbaciov, toate la începutul anilor nouăzeci.

La sfârșitul anilor '90, a abordat destrămarea Iugoslaviei, bombardamentul NATO din 1999 asupra Serbiei, conflictul din Bosnia, protestele anti-Milosevic din Belgrad, criza din Kosovo și războiul din Macedonia. Ghirda a documentat conflictele din Orientul Mijlociu între 2001 și 2005 în Israel și Irak. Recent, a abordat preluarea Crimeei de către Rusia și conflictul din estul Ucrainei, campania de bombardamente condusă de SUA împotriva grupării Statului Islamic în orașul sirian Kobani.

Ghirda lucrează în toate formatele, unul dintre cele mai recente proiecte fiind o investigație privind contrabanda cu materiale nucleare de mare risc din Moldova, condusă de reporterul AP din Washington Desmond Butler. Lucrările lui Ghirda au primit premii precum Associated Press Managing Editors Award în 2000, 2001 și 2003, premiul I a Editor and Publisher Photo Contest 2001, premiul I a National Headliner Awards 2002, premiul I a Atlanta Photojournalism Seminar 2007 și 2015, Clarion Prize 2008, premiul I a US National Press Photographers Association 2013. Vădăm Ghirda a absolvit Universitatea de Inginerie Civilă din București în 1995.

CODRIN UNICI

EȘTI DE LA ANTENA?

IERI, MI-AM ÎNTREBAT PĂRINȚII CE SĂ SCRIU PE PANCARTĂ

2024/5

slideshows

Una dintre temele principale abordate în munca mea este conexiunea umană și nevoia profundă de a ne conecta unii cu ceilalți. Această conexiune se poate manifesta prin orice: de la un mers asemănător, până la moduri de gândire și emoții comune. Emoțiile noastre sunt adesea sculptate de experiențele prin care am trecut, și nu suntem vinovați pentru ele. Emoțiile negative se pot vindeca prin expunerea treptată la stimulul care le-a declanșat, dar într-un context diferit, care oferă un rezultat nou.

Consider că avem nevoie de un spațiu care să încurajeze dialogul — fie între oameni, fie între om și artă — fără judecată față de existența unei părținiri de natură emoțională. Doar astfel ne putem vindeca de acea părținire și recâștiga capacitatea de a vedea nuanțele de gri, nu doar extremele de alb și negru.

Orice persoană care a trecut printr-un proces de radicalizare a experimentat, mai întâi, evenimente care au determinat-o să creadă că o anumită dogmă este singura cale de urmat. Contribuția mea își propune să creeze un mediu de dialog empatic, cu și între astfel de oameni.

serie de fotografii

„Am fost și am pozat toate protestele Pro-Europa și Pro-Georgescu la care am putut ajunge. Am găsit oamenii pe care poate i-ați batjocorit în ultimele luni. De ce?”

CODRIN UNICI

Codrin Unici este un fotograf documentarist din București, România. Scopul său final este să arate că toți oamenii sunt conectați. Limbajul vizual pe care îl folosește este suprarealist, grafic și dulce-amar. Își tratează toți subiecții cu empatie și înțelegere. Se străduiește să nu se mulțumească niciodată cu stereotipurile și să pătrundă mai adânc pentru a descoperi un adevăr metafizic.

MARCO VERHOOGT

ELECTORAT

2025

slecție foto, print pe material textil 110g

Privesc electoratul la televizor. Este o masă fără chip exprimată în procente, o mulțime de buletine de vot îndesate în saci, un cor care strigă pentru libertate, țară.

Pe stradă văd oamenii în singurul mod în care pot: simpatici, buni sau ca indivizi ale căror transgresiuni le justific, punându-le pe seama unor condiții de viață dificile. Aici, ideologiile—dreapta, stânga, fascist, socialist—se dizolvă în realități carnale, în nevoi, frustrări și vitalitate.

„Electorat” este o confruntare cu spațiul public, cu oameni care mă înfruntă, îmi spun sau îmi cer. Se afirmă în memoria mea, se înscriu ca fragmente ale orașului și ale ideilor pe care le împărtășim.

ELECTORAT

2025

schiță carte de fotografie

Privesc electoratul la televizor. Este o masă fără chip exprimată în procente, o mulțime de buletine de vot îndesate în saci, un cor care strigă pentru libertate, țară.

Pe stradă văd oamenii în singurul mod în care pot: simpatici, buni sau ca indivizi ale căror transgresiuni le justific, punându-le pe seama unor condiții de viață dificile. Aici, ideologiile—dreapta, stânga, fascist, socialist—se dizolvă în realități carnale, în nevoi, frustrări și vitalitate.

„Electorat” este o confruntare cu spațiul public, cu oameni care mă înfruntă, îmi spun sau îmi cer. Se afirmă în memoria mea, se înscriu ca fragmente ale orașului și ale ideilor pe care le împărtășim.

MARCO VERHOOGT

A terminat cursul de fotografie documentară conceptuală la Royal Academy of Art, the Hague, unde au ajuns să îi placă foarte mult cărțile foto și scena alternativă de publicații. Deși pornește de la documenta și observație, perspectiva lui este una poetică, câteodată speculativă. Îl atrag poveștile abrazive, unde ceva dur întâlnește ceva fragil: birocrăția de mediu și lumea naturală, delicatețea și violența bărbaților, nepăsarea istoriei față de vulnerabilitatea individuală și societatea și cultura difuzată prin semnificația obiectelor personale.

A format colectivul STOL, ei creează structuri prin care arta și mijloacele culturale îl pot întâlni pe celălalt. Miza este una experimentală, vor să afle cum pot lucrările de artă să fie produse și consumate în afara atelierului și galeriei.

Este de asemenea fondatorul theLetterNetwork, o rețea de 80 de artiști Europeni care reflectă prin lucrări poștale asupra lumii pe care o împărtășim.

